

MATTHEÛS

5:7

Barmhartigheid blijkt uit praktische hulp en vergeving en is een voorwaarde om Gods barmhartigheid te ontvangen.

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/mattheus/5-7

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Wat barmhartigheid volgens de Bijbel is	6 min	3
2	Barmhartigheid bij menselijke ellende	5 min	7
3	Barmhartigheid tegenover schuldigen	3 min	9
4	Voorwaardelijke maar onverdiende genade	5 min	11
5	Vergeven in het licht van je eigen schuld	6 min	14
	Om verder te lezen		17

1

Wat barmhartigheid volgens de Bijbel is

We gaan kijken naar de vijfde zaligspreking in de Bergrede, die in Mattheüs hoofdstuk 5 staat. In totaal zijn er acht, en in de eerdere delen van deze studie hebben we naar de eerste vier gekeken. De vijfde zaligspreking staat in Mattheüs 5:7. Jezus zei:

Zalig zijn de barmhartigen, want aan hen zal barmhartigheid bewezen worden.

MATTHEÛS 5:7

Hier wordt sterk gesuggereerd dat alleen zij barmhartigheid zullen ontvangen.

Nu zou je kunnen zeggen: 'Jezus zegt niet werkelijk dat alleen de barmhartigen barmhartigheid zullen ontvangen. Hij zegt alleen dat barmhartige mensen barmhartigheid zullen ontvangen. Hij zegt niet of onbarmhartige mensen die wel of niet zullen ontvangen.' Wel, er wordt beslist gesuggereerd dat alleen de barmhartigen barmhartigheid zullen ontvangen. Dat wordt niet alleen in dit vers gesuggereerd, maar Jezus zegt het elders ronduit, en het wordt ook elders in de Schrift gezegd.

In feite is Jakobus de ene brief in het Nieuwe Testament die vaker dan welke andere brief ook de Bergrede citeert of erop zinspeelt. In die korte brief, die vijf hoofdstukken telt, zinspeelt Jakobus minstens twintig keer op de Bergrede of citeert hij eruit. Op een van de plaatsen waar hij dat doet, zinspeelt hij op deze zaligspreking. In Jakobus 2:13 zegt hij:

Want onbarmhartig zal het oordeel zijn over hem die geen barmhartigheid heeft bewezen. En de barmhartigheid triomfeert over het oordeel.

JAKOBUS 2:13

Hij zinspeelt duidelijk op deze zaligspreking:

Gelukkig zijn de mensen die barmhartig zijn, want zij zullen barmhartigheid ontvangen.

Jakobus zegt dat het oordeel zonder barmhartigheid zal zijn voor de persoon die geen barmhartigheid heeft getoond. Dat betekent natuurlijk dat wanneer je geoordeeld wordt, het oordeel dat je ontvangt zonder barmhartigheid zal zijn als je niet barmhartig bent geweest.

Jezus onderwees dat op een aantal manieren, en misschien zullen we enkele daarvan bekijken. Het is ook een begrip dat in het Oude Testament voorkomt: barmhartigheid is een houding, een gezindheid en een manier van leven die God graag zegent. En iemand die barmhartig is tegenover anderen, is iemand tegenover wie God barmhartig zal zijn.

Barmhartigheid is dus iets waar we hier naar moeten kijken. Wat betekent het om barmhartig te zijn? Barmhartigheid lijkt op mededogen en is er misschien zelfs hetzelfde als. Barmhartigheid tegenover iemand hebben, is mededogen met diegene hebben. Maar we zouden mededogen kunnen opvatten als iets wat alleen in het hart aanwezig is, terwijl barmhartigheid daadwerkelijk iets actiefs is.

Aan Jezus werd eens gevraagd wat de grote geboden waren. Een van de geboden waarvan Hij zei dat het het grote gebod was, luidde:

En het tweede, hieraan gelijk, is: U zult uw naaste liefhebben als uzelf.

MATTHEÛS 22:39

De schriftgeleerde die Hem de vraag stelde, wist dat er bepaalde mensen waren die hij zelf niet liefhad. Daarom hoopte hij dat zij misschien niet als naasten zouden worden beschouwd, want God eist van hem dat hij zijn naasten liefheeft. Hij probeerde 'naaste' zo te definiëren dat hij niet verantwoordelijk zou zijn voor het liefhebben van mensen die volgens hem niet zijn naasten waren. Daarom zei hij tegen Jezus:

Wie is dan mijn naaste?

Jezus vertelde het verhaal dat we allemaal kennen en dat we gewoonlijk het verhaal van de barmhartige Samaritaan noemen.

Jezus antwoordde en zei: Een man ging van Jeruzalem naar Jericho en viel in de handen van rovers, die hem de kleren uittrokken, hem daarbij slagen toedienden en hem bij hun vertrek halfdood lieten liggen. Toevallig kwam er een priester langs diezelfde weg, en toen hij hem zag, ging hij aan de overkant voorbij. Evenzo ging ook een Leviet, toen hij op die plek kwam en hem zag, aan de overkant voorbij. Maar een Samaritaan die op reis was, kwam in zijn buurt, en toen hij hem zag, was hij met innerlijke ontferming bewogen. En hij ging naar hem toe, verbond zijn wonden en goot er olie en wijn op. Hij tilde hem op zijn eigen rijdier, bracht hem naar een herberg en verzorgde hem. En toen hij de volgende dag wegging, haalde hij twee penningen tevoorschijn, en hij gaf ze aan de waard en zei tegen hem: Zorg voor hem, en wat u verder aan kosten maakt, zal ik u geven als ik terugkom.

LUKAS 10:30-35

Jezus vertelde het verhaal en zei toen tegen de schriftgeleerde die aanvankelijk de vraag had gesteld:

Wie van deze drie denkt u dat de naaste geweest is van hem die in handen van de rovers gevallen was?

LUKAS 10:36

Het gegeven antwoord was:

En hij zei: Degene die hem barmhartigheid bewezen heeft. Jezus zei tegen hem: Ga heen en doet u evenzo.

LUKAS 10:37

Wat hield barmhartigheid hier in? Het betekende dat je de wonden van de man verzorgde. Het betekende dat je je eigen geld gebruikte om voor het onderdak en het eten van de behoeftige man te betalen. Met andere woorden, barmhartigheid verwijst in de Bijbel naar iets actiefs. In de Bijbel wordt vaak over Jezus gesproken als iemand met mededogen. Maar alleen al in het boek Mattheüs staat minstens een half dozijn keer dat Jezus met mededogen bewogen was. Dat is een interessante uitdrukking. Mededogen is het gevoel van barmhartigheid, meegevoel of inlevingsvermogen met iemand. Maar Jezus werd door mededogen bewogen.

Als je mededogen in je hart hebt, maar het je niet tot handelen beweegt, dan deugt het nergens voor. In Jakobus hoofdstuk 2 staat:

Als een broeder of zuster geen kleding heeft en geen dagelijks voedsel, en iemand zegt: 'Word warm en word verzadigd', maar je geeft hun niet wat hun lichaam nodig heeft, wat heeft dat dan voor nut?

JAKOBUS 2:15-16

Met andere woorden, je kunt iemand zien die in nood verkeert en enig mededogen met diegene voelen. Maar als je niets voor diegene doet, wat voor nut heeft dat dan? Als je mededogen hebt, maar het je niet beweegt, als je niet met mededogen bewogen wordt, dan ben je geen barmhartig mens in de zin van wat de Bijbel als normale barmhartigheid beschrijft.

2

Barmhartigheid bij menselijke ellende

Er zijn twee situaties, of twee verbanden, waarin barmhartigheid nodig is. Het ene is in het verband van persoonlijke ellende, zoals we al hebben gezegd. Dat is wanneer iemand arm of behoeftig is, verdrukt wordt, hulp nodig heeft of gewoon in een ongelukkige situatie verkeert. In dat geval toon je barmhartigheid door die persoon te helpen met wat hij nodig heeft, door hem iets te geven als hij niet heeft wat hij nodig heeft. Natuurlijk zijn er momenten waarop we zelf niet genoeg hebben om alle mensen in nood te helpen. Er zijn momenten waarop ons hart echt uitgaat naar mensen voor wie we eenvoudigweg niet de middelen hebben om hen te helpen. Maar tegelijkertijd is er reden om aan te nemen dat er iets aan je medeleven ontbreekt als je wel de middelen hebt en niet helpt.

Johannes zei in 1 Johannes, hoofdstuk 3:

Als je de goederen van deze wereld hebt en ziet dat je broeder gebrek heeft, maar hem niet helpt, hoe blijft de liefde van God dan in je?

1 JOHANNES 3:17

Let op die voorwaarde: als je de goederen van deze wereld hebt. Barmhartigheid zien we dus allereerst met betrekking tot menselijke ellende. Er moet iets praktisch worden gedaan voor mensen in nood. Dat is barmhartigheid.

Jezus zag de menigten die honger hadden. Ze waren Hem trouwens achternagegaan. Hij stak het Meer van Galilea over om bij hen vandaan te komen, zodat Hij wat rust en ontspanning kon krijgen. Maar ze gingen Hem achterna en bereikten de overkant van het meer nog voordat Hij daar aankwam. Hoewel Hij op wat rust had gehoopt, staat er dat Hij met ontferming bewogen werd toen Hij hen zag. Daarom onderwees Hij hen, gaf Hij hun Zijn tijd, genas Hij hun zieken en gaf Hij hun later die dag te eten, omdat ze honger hadden. Dat is het medeleven van Jezus dat in daden zichtbaar wordt. Dat is barmhartigheid.

In het Oude Testament staat:

Wie zich ontfermt over de arme, leent uit aan de HEERE. Hij zal hem zijn weldaad vergelden.

SPREUKEN 19:17

Met andere woorden:

Zalig zijn de barmhartigen, want aan hen zal barmhartigheid bewezen worden.

MATTHEÛS 5:7

Barmhartigheid is dus medeleven dat op een praktische manier wordt getoond aan mensen die persoonlijk in nood verkeren — door armoede, ziekte, pijn, verdriet, of wat dan ook. Menselijke ellende heeft barmhartigheid nodig.

Ook wij hebben barmhartigheid nodig. Wanneer wij in nood zijn, wanneer we arm zijn of wanneer we een bijzondere nood hebben waarvoor we Gods hulp willen invoeren, heeft Jezus gezegd:

Want onbarmhartig zal het oordeel zijn over hem die geen barmhartigheid heeft bewezen. En de barmhartigheid triomfeert over het oordeel.

JAKOBUS 2:13

Als je niet iemand bent die anderen barmhartigheid betoont, verwacht dan niet dat God Zich op de een of andere manier verplicht voelt om je te hulp te komen. Wanneer je hulp nodig hebt, wanneer je een aalmoes nodig hebt, wanneer je genezing nodig hebt, wanneer je iets van Hem nodig hebt, verwacht dan niet dat God met ontferming over jou bewogen zal zijn als jij niet iemand bent die met ontferming over anderen bewogen wordt.

Sommigen zeggen misschien: „Wacht eens, God staat op een hoger niveau dan wij. Zijn barmhartigheid is onvoorwaardelijk”, enzovoort. Nee, de Bijbel zegt niet dat Zijn barmhartigheid onvoorwaardelijk is. Het is volkomen duidelijk dat Zijn barmhartigheid afhankelijk is van het feit dat jij barmhartigheid toont. Laat me je iets voorlezen wat Jezus daarover zei in Lukas, hoofdstuk 6, vers 37 en 38. Jezus zei:

Oordeel niet en u zult niet geoordeeld worden; veroordeel niet en u zult niet veroordeeld worden; laat los en u zult losgelaten worden. Geef en aan u zal gegeven worden: een goede, vastgedrukte, geschudde, overlopende maat zal men u in de schoot geven, want met dezelfde maat waarmee u meet, zal er bij u ook gemeten worden.

LUKAS 6:37-38

Dat wil zeggen: dezelfde maatstaf die jij gebruikt in je omgang met andere mensen wanneer zij in nood zijn, zal God gebruiken in Zijn omgang met jou wanneer jij in nood bent. Dit wordt niet slechts op enkele plaatsen in de Schrift geleerd, maar het is de consequente leer van de Schrift. Wanneer mensen zeggen dat Gods barmhartigheid onvoorwaardelijk is, geloof ik niet dat dit waar is. Jezus leerde namelijk niet dat het waar was, en de apostelen evenmin.

3

Barmhartigheid tegenover schuldigen

Laat me je vertellen over het andere aspect van barmhartigheid. Ik zei al dat barmhartigheid werkzaam is in de context van menselijke ellende. Maar er is nog een andere situatie waarin mensen barmhartigheid nodig hebben, namelijk wanneer er sprake is van menselijke schuld. Wanneer je iets verkeerd hebt gedaan, moet je vergeving ontvangen. Toch is niemand je vergeving verschuldigd. God is ons geen vergeving verschuldigd, en niemand anders is jou vergeving verschuldigd. Als je hun onrecht aandoet, is de maatstaf van het recht:

oog om oog, tand om tand.

Als iemand je op de ene wang slaat, is de maatstaf van het recht dat jij hem eveneens op de wang slaat. Maar als je barmhartig bent, geef je mensen niet wat ze verdienen. Je vergeeft hen. Je keert hun de andere wang toe. Wanneer je anderen vergeeft, bewijs je hun dus barmhartigheid.

Als je anderen vergeeft, geef je hun iets wat ze niet verdienen. Je bent bewogen met hen. Je denkt: „Hoe wil ik dat mensen mij behandelen wanneer ik het verknald heb, wanneer ik een zonde heb begaan? Hoe wil ik dat God mij behandelt?” Als ik hoop op Gods barmhartigheid doordat Hij mijn zonden vergeeft, moet ik de zonden van andere mensen vergeven.

Jezus onderwees dit op veel plaatsen in niet mis te verstane bewoordingen. We hebben zojuist in Lukas, hoofdstuk 6, gelezen dat Jezus zei:

Oordeel niet en u zult niet geoordeeld worden; veroordeel niet en u zult niet veroordeeld worden; laat los en u zult losgelaten worden.

LUKAS 6:37

Jij vergeeft; dat is barmhartig zijn. Jij zult vergeven worden; dat wil zeggen, jij zult barmhartigheid ontvangen.

Jezus verwoordde het heel krachtig. In Mattheüs 6, toen Hij over gebed sprak, zei Hij onder andere:

Vergeef ons onze schulden, of onze zonden, zoals wij onze schuldenaren vergeven.

MATTHEÛS 6:12

Dat wil zeggen: degenen die tegen ons gezondigd hebben. Let op wat je vraagt. Jezus zei tegen Zijn discipelen:

Jezus leerde hun zo te bidden: vraag God je zonden te vergeven op dezelfde manier als jij anderen hun zonden tegen jou vergeeft.

Wil ik dat God mij vergeeft op dezelfde manier als ik anderen vergeef? Of ik dat nu wil of niet, dat is precies wat Hij gaat doen. Dat is wat Jezus zei.

Nadat Hij dit voorbeeldgebed in Mattheüs 6 had gegeven, voegde Hij er aan het eind zelfs nog deze opmerkingen aan toe, in vers 14 en 15. Dit is Mattheüs 6, vers 14 tot en met 15. Jezus zei:

Want als u de mensen hun overtredingen vergeeft, zal uw hemelse Vader u ook vergeven. Maar als u de mensen hun overtredingen niet vergeeft, zal uw Vader uw overtredingen ook niet vergeven.

MATTHEÛS 6:14-15

Het is volkomen duidelijk. Dit kan maar op één manier worden opgevat. God zal je niet vergeven als je anderen niet vergeeft. Waarom niet? Omdat de barmhartigheid die jij anderen betoont een voorwaarde is die God stelt om barmhartigheid te ontvangen.

4

Voorwaardelijke maar onverdiende genade

Laat ik dit nog wat duidelijker zeggen, want ik denk dat mensen zich hierin kunnen vergissen. Je zou de indruk kunnen krijgen dat je door barmhartigheid te tonen, barmhartigheid van God verdient. Met andere woorden: als je anderen vergeeft, heb je verdiend dat God jou vergeeft. Dat is niet zo. Je kunt barmhartigheid niet verdienen. Het ligt juist in de aard van barmhartigheid dat ze onverdiend is. Als iets verdiend of door eigen inspanning verkregen is, valt het niet onder de categorie barmhartigheid.

Hoe kan barmhartigheid aan voorwaarden gebonden zijn als ze niet wordt verdiend? Heel eenvoudig: iemand kan zoveel vergeven als hij maar wil, maar daarmee heeft hij geen enkele vergeving van God verdiend. Dat is niet hetzelfde als wanneer God zegt:

Als je andere mensen niet vergeeft, zal Ik jou niet vergeven.

Gods vergeving komt tot ons omdat Hij barmhartig is en graag vergeeft. Hij heeft Zijn Zoon gezonden om voor onze zonden te sterven, zodat Hij een goede reden zou hebben om te vergeven. Onze zonden konden op Jezus worden gelegd en God kon ons behandelen alsof wij ze niet hadden begaan. Wat Hij werkelijk wil, is barmhartigheid tonen. Maar Hij kan ook zeggen dat er obstakels zijn die verhinderen dat je deze onverdiende gave van barmhartigheid ontvangt. Een van die obstakels is dat je zelf een onedelmoedige geest hebt.

Het betekent niet dat je door edelmoedig te zijn Gods edelmoedigheid tegenover jou verdient. Maar het betekent wel dat God, als je onedelmoedig bent, zegt:

Want onbarmhartig zal het oordeel zijn over hem die geen barmhartigheid heeft bewezen. En de barmhartigheid triomfeert over het oordeel.

JAKOBUS 2:13

God kiest ervoor barmhartigheid te tonen aan mensen die barmhartig zijn. Maar dat betekent niet dat je, als je barmhartig bent, daardoor op de een of andere manier aanspraak kunt maken op Gods barmhartigheid, alsof je nu alles hebt gedaan wat nodig is om ervoor te betalen. Je betaalt er niet voor door barmhartig te zijn. Je komt er eenvoudigweg voor in aanmerking. Of laat ik het zo zeggen: als je niet barmhartig bent, sluit je jezelf er eenvoudigweg van uit.

Ik zou tegen iemand kunnen zeggen dat ik hem mijn huis geef, zolang hij er geen bordeel van maakt. Iemand zou kunnen zeggen: „Als ik er geen bordeel van maak, verdien ik het dus om jouw huis te krijgen.” Nee, dat is niet waar. Het is nog altijd aan mij om het huis te geven aan wie ik maar wil, of het niet te geven. Niemand verdient mijn huis alleen maar omdat hij er geen bordeel van zal maken. Het is barmhartigheid of edelmoedigheid van mijn kant dat ik het onder die voorwaarden aanbied. Maar ik noem een voorwaarde waaronder iemand het niet kan krijgen. Ik zeg niet dat iemand het verdient te krijgen door aan deze voorwaarde te voldoen. Het is eenvoudigweg zo dat hij het onder deze voorwaarde niet zal ontvangen als hij er een bordeel van maakt.

God zegt:

Mijn barmhartigheid kun je niet verdienen, maar je kunt er wel degelijk voor zorgen dat je er niet meer voor in aanmerking komt. Als je anderen geen barmhartigheid toont, kom je er niet meer voor in aanmerking om barmhartigheid van Mij te ontvangen.

Jezus heeft dit niet één of twee keer gezegd, maar ik kom het drie, vier of vijf keer tegen in het onderwijs van Jezus. Dit is consequent zo in de hele Schrift. Het verbaast mij hoeveel christenen lijken te denken dat Gods barmhartigheid onvoorwaardelijk is. Er zijn duidelijk voorwaarden aan verbonden die Hij Zelf noemt, en Hij noemt ze heel duidelijk.

Kijk bijvoorbeeld naar Markus 11, vers 25. Jezus zei:

En wanneer u staat te bidden, vergeef als u tegen iemand iets hebt, opdat ook uw Vader, Die in de hemelen is, u uw overtredingen vergeeft.

MARKUS 11:25

Nogmaals, een uitspraak zou niet duidelijker kunnen zijn. Het lijkt mij dat barmhartig zijn door anderen te vergeven een vereiste is. Als je niet aan die vereiste voldoet, zal God je overtredingen, je zonden, niet vergeven. Als je dus wrok koestert, als je verbitterd blijft tegenover iemand die je niet hebt vergeven, als je geest niet zuiver is tegenover iemand die jou onrecht heeft aangedaan, dan zal God volgens Jezus Christus je zonden niet vergeven zolang je in deze geestestoestand blijft. Dit is niet mijn mening. Dit is wat Jezus in de duidelijkst mogelijke bewoordingen heeft gezegd.

Dat klinkt misschien vreemd, maar ik verzin dit niet. Als Bijbelleraar staat het mij niet vrij om de waarheid te verzinnen. Ik ben hier alleen om te onderwijzen wat er staat, en dit is wat er inderdaad staat. God zal je niet vergeven zolang je nog altijd wrok koestert en iemand anders niet hebt vergeven. Je zegt misschien: 'Maar hoe zou ik deze persoon kunnen vergeven? Die persoon heeft mij zoveel kwaad aangedaan. Ik kan hem eenvoudigweg niet vergeven.' Het punt is dat een barmhartig mens kan vergeven en zal vergeven. Het is een keuze die je maakt.

5

Vergeven in het licht van je eigen schuld

Nu zeg je misschien: ‘Maar ik kan die gevoelens van wrok tegenover die persoon niet van me afzetten.’ Misschien zul je daaraan moeten werken. Gevoelens veranderen niet onmiddellijk, maar beslissingen kunnen in een ogenblik worden genomen. Je kunt nu, voor God, besluiten dat je degene zult vergeven die je tot nu toe niet hebt vergeven. Je kunt niet per se garanderen dat je sommige van die oude gevoelens niet meer zult voelen, maar je kunt wel dit doen: je kunt vergeven. En telkens wanneer gevoelens van wrok weer de kop opsteken, moet je jezelf eraan herinneren: ‘Ik heb die persoon vergeven, omdat ik hoop dat God mij vergeeft. Omdat ik hoop op de barmhartigheid van God, zal ik tegenover iemand anders niet minder barmhartig zijn dan ik hoop dat God tegenover mij zal zijn.’

Een gedachte die je jezelf volkomen terecht kunt voorhouden, is dat al het kwaad dat iemand anders je heeft aangedaan, nietig is, onmetelijk klein, verwaarloosbaar, vergeleken met het kwaad dat jij God hebt aangedaan. Je zonden tegen God zijn heel talrijk geweest. Je zonden tegen God zijn een geweldige belediging voor Hem geweest. Je zegt misschien: ‘Ik heb nooit iemand gedood of een bank beroofd.’ Nee, maar er is één groot gebod. De Bijbel zegt, in de bewoordingen van de vertaling die hier wordt gevolgd:

zonde is het overtreden van de wet.

Dus de grootste zonde is het overtreden van de grootste wet.

Wat is de grootste wet? Jezus zei dat het grootste gebod is:

En u zult de Heere, uw God, liefhebben met heel uw hart en met heel uw ziel en met heel uw verstand en met heel uw kracht. Dit is het eerste gebod. En het tweede, hieraan gelijk, is dit: U zult uw naaste liefhebben als uzelf. Er is geen ander gebod groter dan deze.

MARKUS 12:30-31

Laten we alleen dat eerste nemen. Heb je God ieder moment van je leven liefgehad met heel je hart, met heel je ziel, met al je kracht en met heel je vermogen? Natuurlijk niet. Welk percentage van je tijd heb je doorgebracht zonder God met heel je hart lief te hebben? Misschien is er maar heel weinig tijd geweest waarin je Hem ooit volkomen hebt liefgehad, en misschien heb je dat nooit gedaan.

Maar zelfs als je iemand bent die God liefheeft, zelfs als je een christen bent die God over het algemeen liefheeft, durf ik wel te zeggen dat je een aanzienlijk deel van je leven hebt doorgebracht met ook andere dingen lief te hebben en met andere goden vóór Hem, andere goden in Zijn tegenwoordigheid. En dan bedoel ik niet alleen het deel voordat je tot bekering kwam, maar zelfs een aanzienlijk deel van je leven sinds je behouden bent. Je hebt Hem niet boven alles liefgehad.

Als zonde nu het overtreden van de wet is en het overtreden van de grootste wet daarom de grootste zonde is, dan heb je een grote zonde begaan. Je hebt die geregeld, herhaaldelijk en voortdurend begaan, en dat is een belediging voor God geweest. De Bijbel zegt:

God is een rechtvaardige Rechter, een God Die iedere dag toorn.

PSALMEN 7:12

Ieder moment waarop je Hem niet met heel je hart, ziel, verstand en kracht hebt liefgehad, heb je God tot toorn verwekt. Als je doet alsof je Hem met heel je hart, verstand, ziel en kracht hebt liefgehad, vermindert dat Zijn toorn niet, want Hij weet wel beter, en jij zou ook beter moeten weten.

Je hebt je voor heel wat te verantwoorden tegenover God. Toch zegt de Bijbel dat Gods barmhartigheid vrij en onmiddellijk beschikbaar is wanneer je je nederig tot Hem wendt en je bekeert. Roep dan: 'O God, wees mij, een zondaar, genadig. God, vergeef door Jezus Christus mijn zonden. Reinig mij door het bloed van Jezus, dat voor mijn zonden vergoten is.'

Als Hij dat kan doen voor jou, die je hele leven tegen Hem hebt gezondigd, kun jij dan niet dat kleine beetje genade en barmhartigheid opbrengen voor de persoon die jou enig kwaad heeft aangedaan? Zelfs als dat kwaad zich lange tijd heeft voortgesleept of

zeer ernstig is geweest, kan het in de verste verte niet opwegen tegen het kwaad dat jij God hebt aangedaan. Toch heeft God je vrijelijk vergeven en zal Hij je vrijelijk vergeven als je tot Hem roept en als je anderen vergeeft.

Zalig zijn de barmhartigen, want aan hen zal barmhartigheid bewezen worden.

MATTHEÛS 5:7

Wat een zegen is dat! Wat zijn de mensen gelukkig op wie de barmhartigheid van God rust, want ieder mens moet de barmhartigheid van God ontvangen, anders gaat hij zonder die barmhartigheid verloren. Wij zijn allemaal zondaars. Wij kunnen niet voor God staan en zeggen: 'Ik heb nooit gezondigd. Ik verdien het om naar de hemel te gaan.' Wij zijn allemaal afhankelijk van de barmhartigheid van God, en wat zijn degenen die haar ontvangen gezegend.

David zei in Psalm 32, en misschien zinspeelt Jezus hierop:

Welzalig is de mens van wie de zonden vergeven zijn. Welzalig is hij aan wie God de zonde niet toerekent.

PSALMEN 32:1-2

Je bent een gezegend mens als Gods barmhartigheid op je rust. Dat ben je als je zeker weet dat wanneer je voor God staat, het goed is tussen jou en Hem, omdat je je van je zonde hebt bekeerd, tot God om barmhartigheid hebt geroepen en Hem ieder moment van iedere dag serieus neemt. Hij is Degene Die je liefhebt en Hij is Degene op Wie je vertrouwt. Als Hij je Heere is, zal Zijn barmhartigheid op je rusten.

Maar als Hij jouw Heere is, moet je vergeven.

Als je niet vergeeft, zal Hij jou niet vergeven.

Dat zei Jezus. Jakobus zei het zo:

Want onbarmhartig zal het oordeel zijn over hem die geen barmhartigheid heeft bewezen. En de barmhartigheid triomfeert over het oordeel.

JAKOBUS 2:13

Jezus verwoordde het positiever:

Gelukkig zijn de mensen die barmhartig zijn, want zij zullen barmhartigheid ontvangen.

Barmhartigheid komt tot uiting in concrete daden van mededogen, zowel tegenover mensen die in ellende verkeren en geholpen kunnen worden, als tegenover mensen die schuldig staan en vergeving nodig hebben. Wij hebben ze allebei van God nodig, en wij moeten ze allebei ook aan anderen betonen. Anders zullen wij ze niet van God ontvangen.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- Mattheüs 5:7
- Jakobus 2:13
- Mattheüs 22:39
- Lukas 10:30-35
- Lukas 10:36
- Lukas 10:37
- Jakobus 2:15-16
- 1 Johannes 3:17
- Spreuken 19:17
- Lukas 6:37-38
- Lukas 6:37
- Mattheüs 6:12

- Mattheüs 6:14-15
- Markus 11:25
- Markus 12:30-31
- Psalmen 7:12
- Psalmen 32:1-2

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.